

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Disputationes De Deo Homine, Sive De Incarnatione Filii
Dei**

Hurtado de Mendoza, Pedro

Antverpiae, 1634

Sectio I. Opinio Durandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82720)

DISPUTATIO XXXIII.

Vtrum vnio facta in sola hypostasi? an etiam in natura?

S. Thomas quæst. 3. a. 2.

SECTIO I. *Opinio Durandi.*

SECTIO II. *Vnio non est immediatè formaliter facta in natura.*

SVBSECTIO I. *Nonnulla explicata.*

SVBSECTIO II. *Auctoritas Concilij Toletani.*

SVBSECTIO III. *Probatio ex Anselmo & ratione.*

SECTIO III. *Opinio Dominici Soto, & Franciscæ Victoria.*

SECTIO IV. *Opinio Nominalium.*

§. I. **N**am ostendi disp. 16. non posse esse vnionem physicam inter humanitatem, & substantiam communem Trinitatis, siue sit talis substantia, siue repugnet: quia ea vnio terminos implicat. Nunc est probandum eam vnionem non esse factam; tamen si esset possibilis: est autem quæstio grauis tum in se, tum ob Doctorum diffidia.

SECTIO I.

Opinio Durandi.

§. 2. **D**urand. in 3. dist. 1. q. 2. admittit in humanitate Christi duas vniones: primam ad substantiam communem Trinitati; quam nec ratione ab essentia, aut natura distinguit: secundam ad relationem Verbi. Capreolus adducendus disp. 34. §. 44. & 67. totidem constituit vniones, cum duplici discrimine. Primò, quia Capreolus alteram constituit ad existentiam communem; quam Durandus *substantiam communem* appellat: in quo differunt sola voce. Secundum discrimen est, quòd Durandus vnionem constituit per se primò terminatam ad absolutum; ad relationem autem Verbi secundariò: è contrà Capreolus primariam constituit ad relationem; secundariam verò ad existentiam communem. Adducit autem argumenta nonnulla.

§. 3. Primum, quia priùs humanitas vnitur substantiæ diuinæ, quàm supposito: quia in diuinis non est idem substantia, ac suppositalitas seu personalitas: ex August. lib. 7. de Trinitate c. 4. tom. 3. ait non esse idem subsistere, & esse personam: quia subsistere non est ad aliud. Respondeo, accipi ab August. substantiam pro substantia; non verò pro termino complemte naturam, vt constat ex fine eius capitis, & ex cap. 5.

§. 4. Hic aduerte varias significationes *substantiæ*. Primam pro existendi ratione independenter à subiecto: Secundam pro complemento, & vltimo termino naturæ. Prima in creatis est ipsa creatio, vt constat ex disp. 2. Physic. §. 86. & disp. 11. Metaphys. §. 59. maximè 65. Secunda substantia est hypostasis: ita substantia, qua natura diuina est in se perfectè sine dependentia à subiecto, est ipsissima natura diuina; terminus autem sunt relationes. Sic explica S. August. & respondebis ad argumenta Durandi.

§. 5. Secundò arguit: Persona diuina per illud vnitur priùs humanitati, per quod terminat humanitatis dependentiam ab ipso Verbo: sed eam terminat per substantiam communem: ergo, Maior

probatur: quia sicut natura humana vnitur, quia dependet: ita Verbum eam sibi vnit, quia terminat eius dependentiam, quam terminat per substantiam; quæ vnica est & communis. Minor probatur: quia persona non subsistit, nisi per essentiam.

§. 6. Præmitto, humanitatem dependere à Deo in solo genere causæ efficientis, & finalis: item & exemplaris; non verò formalis, aut materialis: ob quod non potest terminare aliam eius dependentiam. Item humanitas à proprio supposito pender, non à priori, sed à posteriori. quæ genera dependendi explicui disp. 11. Metaphys. §. 57.

§. 7. Ad argumentum ex §. 5. distingo Maiorem: per eam ratione vnitur formaliter, per quam terminat dependentiam actiuam, & à priori humanitatis à Deo, nego Maiorem: per quam terminat dependentiam à posteriori sui complementi, concedo Maiorem. Distinguo item Minorem: dependentiam actiuam, & à priori terminat per essentiam, concedo Minorem: dependentiam à posteriori vt à complemento, nego Minorem. Ad probationem respondeo, in Deo esse complementum naturæ distinctum ratione ab omni absoluto: illud complementum non est substantia in prima significatione præmissa è §. 4. est autem in secunda: nec humanitas formaliter subsistit per Deum in prima, sed in secunda: quia in prima subsistit formaliter per creationem, & à Deo create effectiue; in secunda subsistit per hypostasim Verbi.

§. 8. Tertio probat, hanc vnionem ad substantiam communem non sufficere ad vnionem personalem: quia vbi substantia non est vltima ratio personæ, seu suppositi, vnio ad existentiam non sufficit ad vnionem personalem: sed ratio completiua suppositi non consistit in per se subsistere, sed in proprietate relatiua: ergo vnio ad existentiam, & substantiam communem non est satis ad vnionem personalem. Confirmatur. Omne quod competit alicui personæ ratione essentiæ, conuenit æqualiter tribus: sed vnio per existentiam communem competit Verbo ratione essentiæ: ergo illa vnio conueniret tribus personis. quod est hæreticum: requiritur ergo alia ad proprietatem personalem.

S. Thom.
q. 3. a. 2.

§. 9. Ostendam à §. 22. non esse necessariam specialem vnionem ad relationes, vt aliquod predicatum sit illis commune: quod clarè monstrabo. Ad argumentum, distinguo Maiorem: vbi subsistentia non est realiter idem cum relatione, aut vltimo completiuo personæ, non sufficit vnio ad subsistentiam: vt sit etiam ad personam, concedo Maiorem: ob quod in humanis accidentia multa naturis vniantur, quin suppositis: vbi autem subsistere, & completere vltimo naturam nõ distinguuntur nisi solà ratione, nego Maiorem: quia quod vni conuenit à parte rei, conuenit alteri. item in Deo quando non distinguuntur virtualiter. Distinguo Minorem: non constituit realiter, & sine distinctione virtuali, nego: non constituit ratione nostra, concedo Minorem, & nego consequentiam.

§. 10. Ad confirmationem ex §. 8. concedo ex ea vnione Durandi sequi, Patrem & Spiritum sanctum fuisse incarnatos. Quod in aliquo sensu sano esse admittendum, docet ipse Durandus in 3. dist. 1. q. 4. n. 7. sed quidem non sine graui absurdo.

S E C T I O II.

Vnio non est immediatè formaliter facta in natura.

S V B S E C T I O I.

Nonnulla explicata.

§. 11. **I**N natura possumus considerare conceptus tres, de quibus est controuersia, sintne ratione distincti: Primus est quidditatus Deo, etiam ratione nostra; qui vocatur *natura Dei*. Secundus est existentia Dei: Tertius subsistentia communis Dei. Huc tertium Durandus minime distinguit à primo etiam ratione nostra: quia censet Deum per subsistentiam & naturam habere modum existendi perfectum. Alij volunt eum esse à primo ratione distinctum: secundum verò non distingui à primo, censent omnes Theologi paucis exceptis.

§. 12. Hinc natae opiniones. Durandus in illis tribus fatetur vnionem immediatam, quos non distinguit. Capreolus eam negat in primo, & adstruit in secundo. P. Suarez negat possibilem esse vnionem in primo, & secundo; fatetur in tertio: negat tamen factam. Hac disputatione ago de vnione ad primum. Omnes autem sunt accipiendi de immediatione formali, seu virtuali: certum est enim vnionem cum Verbo esse immediatam realiter & identicè cum natura, à qua Verbum non distinguitur realiter: ac proinde non est reale medium inter vnionem & naturam Dei; sed tantum medium formale, seu virtuale.

§. 13. Dico igitur vnionem factam immediatè in hypostasi; non verò in natura immediatè formaliter; sed tantum materialiter, & quasi remotè, dum facta est immediatè & formaliter in hypostasi: quæ est idem cum natura. Ita censent omnes ferè Theologi, S. Thomas q. 3. a. 1. q. autem 2. a. 1. censet eam sententiam esse secundum fidem, quæ docet, vnionem non esse factam secundum essentiam, vel naturam. ab eadem est eadem q. 2. a. 2. cum autem asserit naturam diuinam esse vnitam humanæ, id ipse

explicat, dum vnita est hypostasi: ratione cuius natura diuina dicitur vniri materialiter, & quasi remotè. Ab eadem sententia sunt Capreol. in 3. d. 1. q. vnic. conclus. 4. & ad argumenta Durandi: quæ indicat satis S. Bonauent. in 3. d. 1. a. 1. q. 1. & 2. negans eam vnionem terminari ad aliquid nisi ad suppositum. consentiunt Scotus, Ricardus, Gabriel, & alij antiquiores: Caietan. in a. 3. sine aut sententiam Durandi esse somnium errore. hos nostri sequuntur. P. Valentia to. 3. disp. 1. q. 3. p. 1. vers. *Hæc tamen*, censet opinionem Durandi esse propè erroneam: P. Suarez disp. 12. sect. 2. vers. *Dico primò*, eam censet improbabilem: nec melius de ea sentit P. Vasquez disp. 26. c. 4. cæteri que recentes.

S V B S E C T I O II.

Auctoritas Concilij Toletani.

§. 14. **C**oncilium Toletanum VI. cap. 1. tom. 3. Concil. *Solum Verbum caro factum est, & habitauit in nobis: & cum tota cooperata sit Trinitas formationem suscepti hominis (quoniam inseparabilia sunt opera Trinitatis); solus tamen accepit hominem in singularitate personæ, non in vnitate diuinæ naturæ: in id, quod est proprium Filij, non quod commune Trinitatis.* Eadem verba repetuntur in Concilio etiam Toletano XI. in professione fidei longè ante finem. Vbi adstruitur vnio facta in proprietate Verbi, & negatur in aliquo communi: vbi expressè excludit opinionem Durandi dum asserit vnionem factam in eo dumtaxat quod proprium est.

§. 15. Rationem reddit Concilium idem his verbis: *Nam si vniam nati hominis, Dei alteram confecisset personam, tota Trinitas corpus assumpsisset: quia constat naturam Trinitatis esse, non personarum.* Sensus Concilij est, vnio facta est in personalitate, non in natura: alioquin tota Trinitas, cuius est illa natura, corpus assumpsisset. Verba tamen etsi ita coltruantur in noua & veteri excusatione Conciliorum, videntur mendo codicis vitiosa, deceptusque librariorum per compendiariorum characteres: qui pro *hominis natura*, scripsit *hominis nati*; quod non intererat Concilij; & pro *confudisset*, dixit *confecisset*; cum que illi hæc verba viderentur manca, his *Deiq; alteram*, adiecit *personam*, quo nihil probatur. Hunc errorem emendauit Garfias Loaysa Archiepiscopus Toletanus in sua collectione Conciliorum Hispaniæ, quam sic excudit: *Nam si naturam hominis, Deiq; alteram confudisset, tota Trinitas corpus assumpsisset.* quæ germanè reddunt nostrum sensum: confundere enim naturas est vniam vniri alteri, vniam que resultat quæ diuina diceretur: alludens Concilium ad errorem Eutychetis relatū q. 2. a. 1. confundere enim, & separare siue distinguere opponuntur ex Symbolo Athanasij *Non confundentes personas, neque substantiam separantes.* Aliam lectionem huius Concilij ex Gothicis manuscriptis vide in P. Vasquez disp. 28. n. 3. Quod autem pro absurdo hæretico proiecit Concilium; vtraque vna amplectitur Durand. q. enim 4. n. 7. hanc propositionem *Pater in quantum Deus, est homo*, ait admitti posse sano modo: quia re-duplicat essentiam, quæ est incarnata: at dicit eam non esse admittendam. & quidem non potest feriori modo admitti, quàm cæteræ hæreses: nam sicut Pater simpliciter est omnipotens, licet non ratione proprietatis, sed naturæ; ita simpliciter esset homo,